

LITTERATURA SERPENTIUM

Nederlandse editie

VOL. 3, NO. 4 - JUL. 1983

INHOUDSOVERZICHT

Artikelen

- Eetgedrag bij slangen, deel I; N.B. Ananjeva
& N.L. Orlov 110
- Opmerkingen over de systematiek van de soorten
van het genus Coluber van de Oude Wereld;
K.R.G. Welch 117
- De slangen van Suriname, deel VII: Subfamilie
Xenodontinae (genera Clelia en Dipsas);
A. Abuys 124
- De Angola-dwergpythons, Python anchietae: een
bedreigde soort; W.R. Branch 135

Ziekten & Gezondheid

- Aandachtspunten bij de aanschaf van een
nieuwe slang; H. Claessen & C.A.P. van
Riel 140

Kweekresultaten 144

Literatuur 146

Ingezonden brieven 148

Bestuursmededelingen 151

Vraag & Aanbod 155

KWEEKRESULTATEN

Als U kweekresultaten inzendt, wilt U die dan vergezellen van de belangrijkste gegevens over het verloop van de dracht en de bevalling, het terrarium en de voorgeschiedenis van de ouderdieren. Ook niet gelukte kweken zijn belangrijk: een ander kan er zijn voordeel mee doen.

AANMELDEN VAN KWEEKRESULTATEN.

In dit nummer vindt U een iets gewijzigd kweekmeldingsformulier. Wilt U zo vriendelijk zijn om, wanneer U met slangen gekweekt heeft, het volledig ingevulde formulier naar mij toe te sturen? Per kweek één formulier s.v.p. Dit maakt het voor mij een stuk makkelijker om een overzichtelijk stukje te schrijven.

Voor het verzamelen van informatie kan ik Uw aller hulp goed gebruiken: kent U iemand die gekweekt heeft met slangen of heeft U een advertentie gelezen waarin jonge slangen worden aangeboden? Bijvoorbeeld in een lokaal blad of zo. Als U mij de naam en het adres van de kweker opgeeft, dan neem ik contact met hem/haar op.

Omdat we ook van andermans fouten kunnen leren, verzoek ik U om ook mislukte kweken door te geven (bijvoorbeeld als de jongen opeens dood gaan, of als de eieren niet uitkomen, enz.). Hoewel het voor niemand prettig is om mislukkingen bekend te maken, kan een ander (en wie weet Uzelf) er profijt van hebben, zeker als de oorzaak te achterhalen is.

Het is echt niet de bedoeling dat alleen "bijzondere" kweken gepubliceerd worden. Vergelijken van verschillende kweekcondities kan voor iedere kweker een grote hulp zijn, ook als het om "gemakkelijk" te kweken soorten gaat.

Jacqueline Donkers, Mariendaal 407, 6715 CC Ede.
Tel. 08380-20830.

Ede,
Geachte slangenhouder/-ster,

Ik heb vernomen dat U enige tijd geleden gekweekt hebt met
Ik zou van Uw kweek graag wat gegevens willen vermelden in de rubriek "Kweekresultaten"
van Litteratura Serpentium . Ik hoop dat U het leuk vindt hieraan mee te werken. Om
het U gemakkelijk te maken staat er hieronder een vragenlijstje, dat U met korte ant-
woorden kunt invullen. Ik hoop binnenkort het vragenlijstje ingevuld van U terug te
mogen ontvangen.

met vriendelijke groeten,

Jacqueline Donkers, Mariendaal 407,
6715 CC Ede, tel. 08380-20830.

Naam en voorletters	:	
Adres	:	
Postcode en woonplaats:		
Telefoonnummer	:	

Slechts indien
van toepassing

Grootte van het terrarium		
Dagtemperatuur		
Nachttemperatuur		
Gebruikte U een bepaalde stimulus om de dieren tot paren aan te zetten?		
Leeftijd ouderdieren		
Datum paring		
Voedselweigering van het vrouwtje tijdens dracht? Zo ja, vanaf wanneer?		
+ Datum eierleggen		
+ Aantal eieren		
+ Broedtemperatuur		
Datum geboorte jongen		
Aantal jongen		
Van welke generatie (in ge- vangenschap) zijn de jongen?		
Gewicht jongen		
Lengte jongen		
Datum 1e vervelling		
Was dwangvoeding nodig?	prooi:	
Zelfstandig eten vanaf	prooi:	
Heeft U al eerder gekweekt met dezelfde soort?		
Heeft U al eerder gekweekt met dezelfde individuën?		
Waren de omstandigheden bij de vorige keer (keren) dat U kweekte gelijk? Zo niet: wat was er anders? Geef ook aan of eerdere po- gingen mislukten, terwijl het na bepaalde veranderin- gen wel goed ging.		

INGEZONDEN BRIEVEN

De redactie verwelkomt brieven over onderwerpen die van algemeen belang zijn voor de leden. Reacties op eerder gepubliceerde brieven kunnen ook opgenomen worden. De redactie behoudt zich het recht voor om brieven in te korten.

OPEN BRIEF AAN HERPETOLOGEN EN REPTIELENLIEFHEBBERS.

Ik voelde de behoefte om de pen ter hand te nemen en verschillende punten, die van belang zijn voor reptielenliefhebbers en herpetologen, de revue te laten passeren. Uw schriftelijke reacties worden met belangstelling tegemoet gezien en hogelijk gewaardeerd.

1. Kennis delen met anderen.

Kort geleden heb ik een boek gepubliceerd (Herpetology of Africa) waarop een verscheidenheid aan boekbesprekingen volgde en waarover ik veel brieven kreeg. Ik zal twee voorbeelden geven:

- A. Dhr. A. schreef mij en noemde een reeks van punten waarmee hij het niet eens was en bij elk punt verwees hij naar referenties om zijn beoogd of zienswijze te ondersteunen. Dit is opbouwende kritiek, die altijd zeer welkom is.
- B. Dhr. B. schreef mij en keurde het boek af, maar zei er niet bij waarom. Hij noemde wel verscheidene soorten en ondersoorten die niet in mijn boek behandeld worden, waaronder één die pas beschreven werd ná de publikatie van mijn boek.

Bovenstaande voorbeelden tonen de twee extremen in de wereld van de herpetoloog. Een duidelijke illustratie is de verklaring van Dhr. B., die schreef dat ik bij de voorbereiding van het boek niet gestreefd zou hebben naar internationale samenwerking. Ik kan hem verzekeren dat ik in het begin meer dan 200 brieven heb geschreven en dat ik maar 50 maal een antwoord ontving. Verder wil ik nog

vermelden dat ik Dhr. B. tweemaal geschreven heb en nooit antwoord ontving.

2. Dieren in gevangenschap.

De meesten van ons (zowel amateurs als professionals) houden slangen (of andere reptielen en amfibieën) en we hebben meestal één soort waar onze voorkeur naar uitgaat. In de huidige wereld van natuurbeschermers en soms duidelijk aanwijsbare wrede handel in levende dieren, zou het houden van slangen (en andere reptielen en amfibieën) nog eens goed overdacht moeten worden.

Ik ben in veel huizen geweest waar men een hele verzameling dieren had, maar van allerlei soorten slechts één exemplaar; veel mensen denken niet aan kweken, waarbij ik wil stellen dat dierentuinen net zo veel te verwijten is als particulieren. Ik ben me zeer goed bewust dat sommige soorten gemakkelijker kweken dan andere, maar ik vind dat ieder van ons dieren zou moeten houden met de volgende twee punten voor ogen:

A. Specialiseer U in één of meer soorten binnen een geslacht, onderfamilie of familie.

B. Houd een soort om er mee te kweken.

Waarom worden soorten als *Python reticulatus*, *Python molurus bivittatus*, *Lampropeltis sp.*, en *Natrix sp.*, na al die jaren van import, nog steeds ingevoerd? Sommige mensen kweken ermee. Wisselen zij hun kennis uit? Ik weet dat sommigen hun kennis liever niet delen, enkel en alleen om meer te verdienen met de verkoop van hun in gevangenschap gekweekte jongen. Waarom wisselen twee of drie mensen die dezelfde soort houden niet mannetjes of vrouwtjes uit om zo inteelt te voorkomen. Als ik lees dat iemand kweekt met moeder en zoon - in de natuur een zeer zeldzame gebeurtenis - dan vraag ik me af wat voor heil het heeft voor de dieren.

Het doel van deze brief is "samenwerking" en "het uitwisselen van kennis". Ik beantwoord persoonlijk

alle correspondentie, al kan het een enkele keer wel eens wat lang duren, waarvoor mijn excuses. Maar als U een brief ontvangt, een vraag of een verzoek, bedenk dan dat de schrijver misschien niet dezelfde tijdschriften, boeken of kennis heeft als U. Als ik niet in staat blijk te zijn om zelf te helpen, dan speel ik de brief door aan een collega die dat wel kan. Juist het uitwisselen van kennis is van groot belang voor ieder persoonlijk en voor de herpetologie als geheel.

Verder vraag ik alle lezers nog eens goed naar hun dierbestand te kijken. Het heeft de voorkeur om minder soorten te houden die allemaal regelmatig kweken, dan veel soorten, die zo nu en dan vervangen worden, als een speeltje, een ding om aan vrienden te laten zien.

Deel Uw kennis door verenigingsbijeenkomsten, correspondentie met anderen die dezelfde soort houden of door tijdschriften als het onze. Wanneer ik een soort zou willen gaan houden, die ik niet goed ken, dan zou ik beginnen met het doornemen van de rubriek "Kweekresultaten" in *Litteratura Serpantium* en contact opnemen met iemand die met de soort gekweekt heeft en van wie ik zeker zou weten dat hij of zij zijn of haar kennis met mij zou willen delen.

Het zou de moeite lonen een register aan te leggen van mensen met hun specialisatie. Dit register kan bijvoorbeeld worden opgezet als een stamboek, waarin de dieren per individu zijn ingedeeld naar soort, geslacht, onderfamilie en familie. Dit zou een goede uitwisseling van dieren tussen de liefhebbers vergemakkelijken en inteelt voorkomen. Bovendien paren sommige slangen wel met de ene partner, terwijl ze dat met een ander niet doen; veel mensen nemen aan dat een bepaald koppel nakomelingen moet geven, zo niet dat er dan met geen van beide te kweken valt. Met behulp van het register kunnen de paren echter gevarieerd worden, om zo tot een goede partnerkeus te komen.

Verder zou een nieuwe (beginnend) liefhebber met behulp van zo'n register/stamboek snel een verantwoorde, gezonde kweekgroep kunnen samenstellen van de door hem of haar gekozen soort.

K.R.G. Welch, 6 Almond Close, Worle, Avon BS 22 ORR, Engeland.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Het jaarlijkse hoogtepunt vormde ook dit jaar weer de SLANGENDAG op 15 oktober. Opvallend was de grote opkomst (bijna 300 mensen), vooral ook uit de andere Europese landen. Het is bijzonder prettig dat ook een aantal buitenlandse lezinghouders positief op onze uitnodiging hebben gereageerd.

Het fijne van een dag als deze zijn wel de vele kontakten die men legt. Er werden dieren uitgewisseld en een tentoonstelling van slangen, terraria en terrariumapparatuur completeerde het geheel.

Een gezellige afsluiting van de dag vormde de chinese maaltijd, waaraan de meeste buitenlanders en een groot aantal Nederlandse leden deelnamen.

Als U er de volgende keer weer/ook bij wilt zijn, de SLANGENDAG 1984 wordt gehouden op zaterdag 13 oktober 1984.

Op de Algemene Ledenvergadering stelde Anton van Woerkom zich weer voor een ambtsperiode van 3 jaar beschikbaar als hoofdredakteur van ons blad. Hij werd unaniem herkozen.

Het redaktieteam heeft grote behoefte aan iemand die de Nederlandse taal goed beheerst en die bereid is wat artikelen te redigeren voor de Nederlandse editie. Voor meer informatie kunt U bij Anton terecht.

Hierna volgt nog een verslag over het tweede verenigingsjaar en een verslag van de financiën van dat jaar.

Wij wensen U met dit nummer weer veel leesplezier toe.

namens het bestuur,
Pieter Stoel, voorzitter.

VERSLAG OVER HET TWEDE VERENIGINGSJAAR (1 januari 1982 t/m 31 maart 1983).

Ook in 1982 maakte de Doelgroep Slangen een flinke groei door: het aantal leden steeg van 242 aan het begin tot 312 aan het eind van het verenigingsjaar. Ook het blad werd dikker, dit groeide van 256 pagina's in de eerste jaargang tot 312 pagina's in de tweede jaargang. In deze jaargang werden 16 kleurenfoto's afgedrukt. Eén en ander werd mogelijk gemaakt doordat in mei 1982 een offset pers werd aangeschaft, waardoor de drukkosten aanzienlijk daalden. Dit legde echter wel een grotere claim op de diverse bestuursleden, die naast hun normale functie nu ook nog voor het drukken van het blad moesten zorgen. De diktegroei van het blad, het zelf gaan drukken daarvan en een langdurige ziekte van de redakteur, zorgden voor een flinke vertraging in het uitkomen van het blad: het zesde nummer van 1982 werd pas in maart 1983 aan de leden verzonden.

In de loop van het jaar werd (mede op verzoek van een aantal buitenlandse leden) besloten de engelse samenvattingen langer te maken en korte artikelen zowel in het nederlands als in het engels af te drukken. De filosofie achter méér engels in het blad, was dat er zich meer buitenlandse leden zouden abonneren en dat er op deze manier ook meer buitenlandse artikelen zouden kunnen worden binnengehaald. Beide ideeën bleken inderdaad uit te komen en er werd besloten dat er geprobeerd zou worden in 1983 met een aparte, geheel engelstalige editie te starten, zodat de nederlandse leden geen "last" meer zouden hebben

van zo veel engels in het blad. Om dit te kunnen realiseren werd de redaktie tot 12 mensen uitgebreid, waaronder 2 engelse redakteurs. Door het blad "Lacerta" werden 4 artikelen uit "Litteratura Serpantium" overgenomen.

Op 16 oktober 1982 organiseerde de Doelgroep zijn tweede "Slangendag", die, getuige het grote aantal bezoekers (meer dan 160 mensen uit Nederland, België, Duitsland, Zwitserland en Noorwegen) een succes mag worden genoemd. Op het programma stonden onder andere 2 duitstalige dialezingen.

Dankzij de inzet van enkele leden kon de Doelgroep een fraaie sticker en een met het eigen embleem bedrukt T-shirt laten drukken.

Op 5 december 1982 was een aantal leden van de Doelgroep te zien in het TV-programma "Sprekershoek", waarin naast de doelstellingen van de Doelgroep vooral ook begrip werd gevraagd voor mensen die het houden van slangen als hobby hebben.

Vanaf maart 1982 bezette Ruud Verbeek de reeds sinds augustus 1981 vakante secretaris-functie.

Pieter Stoel was als voorzitter periodiek aftredend. Daar er geen tegenkandidaten waren werd hij direkt weer voor 3 jaar herkozen.

het funktionieren van de Doelgroep binnen "Lacerta" kwam in de loop van het jaar onder steeds grotere druk te staan. Dit werd veroorzaakt doordat de Doelgroep zich op het standpunt bleef stellen dat het zijn leden niet wilde verplichten ook een abonnement op het tijdschrift "Lacerta" te nemen.

Aan het begin van het jaar was nog 80% van de doelgroepsleden "Lacerta"-lid, aan het eind van het jaar was dit teruggelopen tot slechts 62%.

De dreigende breuk tussen "Lacerta" en de Doelgroep leek te kunnen worden voorkomen door een compromisvoorstel dat op 23 oktober 1982 door Guus Wijngaards, voorzitter van "Lacerta", werd gelanceerd. Dit voorstel hield in dat doelgroepsleden, die geen abonnement op "Lacerta" wilden, voor f 5,- steunend lid van "Lacerta" konden

worden. Het doelgroepsbestuur ging met dit compromis akkoord, doch op 11 december 1982 bleek uit een stemming van het "Lacerta"-bestuur, dat zij geen compromis met de Doelgroep Slangen wensten; alle doelgroepsleden zouden voor het volle bedrag "Lacerta"-lid moeten worden. Hiermee was de afsplitsing dus een feit.

Anton van Woerkom,
15 september 1983.

Rekening van baten en lasten (1-1-1982 t/m 31-3-1983)

<u>Baten</u>		<u>Lasten</u>	
Contributies	5383,06	Drukkosten blad	6567,02
Donaties	54,--	Redaktiekosten	205,35
Subsidie Lacerta	450,--	Portokosten	1788,18
Advertenties	1173,24	Administratiekosten	89,81
Losse verkoop blad	805,90	Oninbare rekening (advertentie)	20,50
Verkoop oude jaargangen	994,33	Afschrijving elektr. schrijfm.	335,--
Verkoop T-shirts, enz.	556,60	Afschrijving offset pers	600,--
Rente postgiro	91,16	Batig saldo	93,83
Opbrengst Slangendag	191,40		
	<u>9699,69</u>		<u>9699,69</u>

Balans per 31-3-1983

<u>Aktiva</u>		<u>Passiva</u>	
Postgiro	710,13	Vooruitbetaalde contributies	1664,71
Kas	172,05	Nog te betalen drukkosten	627,--
Renterekening	75,92	Nog te betalen portokosten	232,75
Tegoed van advertenties	300,--	Kapitaal	134,64
Tegoed van losse verkoop	62,50		
Voorraad T-shirts	123,50		
Elektrische schrijfmachine	665,--		
Offset pers	550,--		
	<u>2659,10</u>		<u>2659,10</u>

Begroting 1983

<u>Baten</u>		<u>Lasten</u>	
Contributies	7000,--	Drukkosten blad	5000,--
Advertenties	800,--	Redaktiekosten	100,--
Losse verkoop blad	600,--	Portokosten	2000,--
Verkoop oude jaargangen	400,--	Administratiekosten	100,--
Verkoop T-shirts, enz.	100,--	Kosten Slangendag	250,--
Rente postgiro	50,--	Reiskosten bestuursleden	100,--
		Afschrijving 2 elektr. schrijfm.	500,--
		Afschrijving offset pers	500,--
		Onderhoud apparatuur	300,--
		Onvoorzien	100,--
	<u>8950,--</u>		<u>8950,--</u>